

Mailly, O.-P.. - An antiquorum vel recentiorum quorundam doctrina de diathesibus comprobanda ? an in curandis morbis observanda ?

1829.

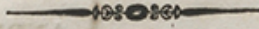
Paris : Ex typographia

Chaignieau filii majoris

Cote : 90975

COMPETITIO AD AGGREGATIONEM
JUSSU REGIS OPTIMI, ET EX MANDATO SUMMI REGIÆ
UNIVERSITATIS MAGISTRI INSTITUTA, ANNO 1823.

An antiquorum vel recentiorum quorundam doctrina
de diathesibus comprobanda? an in curandis morbis
observanda?

THESES

Quas, Deo juvante, in saluberrimâ Facultate medicâ Parisiensi,
præsentibus competitionis judicibus, publicis competitorum
disputationibus subjectas tueri conabitur, sexto die mensis
juli 1829.

O.-P. MAILLY,

DOCTOR MEDICUS EJUSDEM FACULTATIS.

PARISIIS,

EX TYPOGRAPHIA CHAIGNIEAU FILII MAJORIS,

VIA MONNAIE, N° 11.

M. DCCC. XXIX.

PRÆSES. D. ESQUIROL.

JUDICES. DD.

{ ADELON.
ANDRAL.
CAYOL.
CHOMEL.
FIZEAU.
LANDRÉ-BEAUVAIS.
RÉCAMIER.

VICEM-GERENTES DD.

{ GAULTIER DE CLAUBRY.
DE KERGADEDEC.
RULLIER.

COMPETITORES.

AYME. — BERJAUD. — BROUSSAIS. — CHANEL. — DALMAS.
— DEFERMONT. — DUBOIS. — FORGET. — GAIDE. — GUÉRARD.
— GUIBERT. — GUILLOT. — HOURMANN. — LÉGER. — MAILLY.
— MENIERE. — REQUIN. — ROYER-COLLARD. — SANDRAS. —
SANSON. — VIDAL.

QUÆSTIO.

AN ANTIQUORUM VEL RECENTIORUM QUORUMDAM
DOCTRINA DE DIATHESIBUS COMPROBANDA ?

AN IN CURANDIS MORBIS OBSERVANDA ?

PRIMA QUÆSTIONIS PARS.

An antiquorum vel recentiorum quorundam doctrina de diathesibus comprobanda ?

Cùm ad solutionem primæ partis hujus argumenti assequendam, significationem veram diatheseos definire maxime necesse est et cùm verbum illud, ab omni tempore in medicinâ usitatissimum, variâ sub acceptione sæpè fuit adhibitum, hanc significationem expedire conabimur ; illâque planè statutâ, omni remotâ ambage, solutio sponte elabetur.

Notiones auctorum de diathese.

Diathesis a διαθηναι dispono derivatur, sed hujus vocis de significatione non penitùs consentiunt auctores.

Documenta de diathese, quæ scriptores ediderunt, plurimis variisque in operibus sparsa micant, sed perpauca speciali in tractatu planam illius historiam deposuerunt.

Hippocratis discipuli Galenusque ipse diathese habitum quemdam corporis designabant et, theoriæ humorum cardinalium indulgentes, quatuor constituerunt diatheses, scilicet san-

guineam vel phlogisticam, pituitosam, biliosam et melancholicam.

Qui post illos venerunt auctores hanc hippocraticam prosecuti sunt de diathese doctrinam. Sed, si sequentia sæcla pandimus, eosdem verbi significationem extendere diathesiumque numerum multiplicare vidimus.. Cùm enim scripta, quæ de arte medicâ ab ætate mediâ usque ad nostram vulgata sunt, pervolvimus; cùm, quæ Baillow, Hoffmann, Stoll, Cullen, Sprengell, J. Frank, etc., ediderunt, opera aperimus, diathesim pro dispositione, acceptam illudque verbum indicatum designandi causâ vel statum quemdam morbo et valetudini intermedium, vel pathologicum affectum seu totâ in œconomiâ, seu solâ in quâdam parte, viscere aut textu, evolutum. Undè primis novas addiderunt diathèses sequentesque promulgârunt scrophulosam, herpeticam, carcinomaticam, arthriticam, verminosam, scorbuticam, gangrenosam et syphiliticam.

Cullen diathesim hydropicam proposuit.

Hoffmann, propter dispositionem nativam et quasi necessariam quam ad morbillos variolasque omnes præstant, variolicam morbillosamque diathesim instituit.

Auctores quidam, in morbis a lacte describendis, diathesim lacteam locuti sunt.

J. Frank diatheses spectat ut quasdam morborum conditiones quæ suam cuique morbo indolem inculcat. Plurimas admittit quarum præcipuæ sunt inflammatoria, rhumatica, gastrica, arthritica, atonica, scorbutica, thypodes, periodica, spasmodica, scrophulosa, carcinomatica, venerea. Illas ait morborum ferè omnium germina in se continere. Nonnullas verò alias, quas quoque refert, scilicet hydrophobiæ, trichomatis, pellagræ, herpetis, lepræ, etc., multò inferioris momenti esse existimat.

Hujus etiam sæculi principio, in these inaugurali, diatheses consideravit doctor Darbeseuille ut materiales œconomiæ status

quibus ad omnes generales morbos obnoxium fit corpus, qui illis morbis propriam essentiam suppeditant, quique sequenti modo ordinari possunt, a variis organicarum functionum læsionibus :

- Vitalium virium excessu (diathesis phlogistica);
- Earundem defectu (diathesis mucosa);
- Nimiã animalisatione (diathesis biliosa);
- Longuidã animalisatione (diathesis serosa);
- Nimiã cerebri excitabilitate (diathesis nervosa);
- Organicarum virium et humorum depravatione (diathesis septica, ataxica, virulenta.)

Auctores iidem omnes consentiunt quòd diatheses congenitæ vel acquisitæ sunt. Illæ a conditionibus genuinæ organisationis oriuntur et ut plurimum a parentibus transmittuntur; hæ verò subeunt patenti vel occultã actione rerum quæ æconomiam plerumque afficiunt, interiores illius motus perturbant, ideòque constitutionem intervertunt.

Præterea in uno et eodem ægro plurimas diatheses simul coïre posse arbitrantur, verbi causâ, diathesim inflammatoriam cum arthriticâ, scrophulosam cum herpeticâ vel syphiliticâ, etc. Imò J. Frank complicationem diathesim bifariam esse putat, scilicet *realem* et *apparentem*. *Complicationem realem* ait adesse cum diatheses ambæ, origine et indole inter se diversæ, eodem tempore, in uno et eodem ægro connubium ineunt; *apparentem* verò cum simplicissima diathesis tam vehementer unum e systematibus corporis aggreditur, ut excitet symptomata alterius diatheseos re ipsâ tamen nequaquam præsentis. Sic quandoque inflammatoria diathesis gastricum apparatus tam acriter afficit, ut biliosorum symptomatorum caterva exurgat; sed brevì sanguinis emissionibus solis, nullo vomitu adhibito, cum vi diatheseos inflammatoriæ hæc symptomata evanescent. Simili pacto, motus cordis spasmodicâ diathese excitati diathesis inflammatoriæ symptomata sæpè præstare possunt; sed, sine phlebotomiã, solis antispasmodicis plerumque sedantur. Addit verò quidem auctor

ille *apparentem* complicationem, tractu temporis, in *realem* transire posse et hoc exemplo probat : cùm enim inflammatoria diathesis digestionis apparatus afficit, primò gastricam complicationem *apparentem* suscitât ; sed paulò post irritatione accersitæ undiquè affluunt morbosæ secretiones, tubum intestinalem obruunt et veram diathesim gastricam generant : tùm complicatio *realis*, quam *secundariam* vocare proponit.

Brown diathesim pro universali quâdam ad morbos dispositione accipit. In doctrinâ suâ duas tantùm diatheses admittit, scilicet *sthenicam* et *asthenicam*. Prima a nimiâ incitatione ; altera ab incitatione languidâ exoritur. Talis est inter illas proportio ut morbidis centum in casibus nonagiès et septiès prima et ter solummodo secunda apparet. In his duabus diathesibus therapie suæ omnia præcepta reponunt. Systemate quidem in illo, jure, Frank animadvertit nullam diathesium complicationem esse possibilem ; nam, cum e diametro sunt oppositæ diatheses, nunquàm congruere queunt.

Italicâ nec non in doctrinâ medicâ (D^{ris} Emiliani opusculo 1825) sub significatione penitus alienâ sumitur diathesis. Verbum enim hîc usitatum ad exprimendam quamdam conditionem morbidam quæ causis externis, a quibus orta fuit, nec jam per affinitatem ullam innectitur ; quæ cum iisdem causis nil habere commune potest ; quæ, ut primùm constituta, determinato tempore curriculum suum absolvit ; quæque, submotâ omni causâ, numquàm, nisi curatis secundariis affectibus, debellata recedit. Novâ sub illâ significatione ab acceptione priscorum auctorum longè discrepat diathesis. Non enim ad quemdam morbum corporis peculiarem dispositionem significat, sed omnes morbos, qui, sublatâ causâ, persistunt, amplectitur. Exempli gratiâ, si vesicalis catarrhus, calculo avulso, manet, tum ille diathesica affectio italicè dicetur. Hæc vis propria perseverandi morbos diathesicos discernit a morbis irritativis qui ex levi perturbatione, causæ numquam superfuturâ, constant. A diathesi

Brownianâ differt illa quòd, præter excitamenti alterationem, alterationes alias quasdam organicas accipit, quæ secundariè adveniunt et a generali excitamento minimè pendent. Hoc pathologicæ caput planissimè evolvit professor Fanzago. Auctor enim ille in omnibus morbis demonstrat peculiarem elaborationem, immutationem ve topicam fieri, quæ suam morbo *formam* imprimat et idcirco in curandis morbis maximè est observanda. Hanc elaborationem *conditionem pathologicam* appellat. Porrò conditioni huic pathologicæ ut secundaria obnoxiaque est consideranda diathesis.

Irritationis doctrinæ sectatores obtulerunt ut diathesis appellaretur hæc specialis dispositio ad hunc vel ad illum morbum cujuscunque organi incorpore. Sic pulmonariam, cerebralem, hepaticam, uterinamque diathesim profitentur. Hemorrhagicam quoque diathesim vocant hanc dispositionem quâ organum, hemorrhagiam vel unam jam passum, ad alias sanguinis congestiones hemorrhagiasque novas fit proclivius.

Pleriquè verò nostræ ætatis medici, ut docet professor Chomel (*Nouveau Dict. de Médecine*), diathesim assumunt pro istâ dispositione, quâ evenit ut quandoque plurima viscera aut plurimæ œconomiae partes, vel simul, vel vicissim multiplices affectus præstent, naturâ semper consentaneos, quamvis specie sæpè dissimiles. Sic scorbutica vel syphilitica diathesis variis in organis formâ valdè disparem læsionem parere potest; sed illæ tamen eâdem origine, eâdem indole, eâdemque therapeiâ inter se semper congruunt. Is quidem status pariter differt et ab habilitate ad morbos contrahendos et a cachexiâ. Cùm enim luem veneream homo quidam adipiscitur, corporis habilitatem ad contagionem exercet; at si e primo recessu ad cæteras partes effudit virus, si pustulæ maculant cutem, si erosio, vel minima, indolem syphiliticam induit, tum diathesis; si deniquè, remediis neglectis vel irritis, in pejus vergit, emacescit, consumitur, id est cachexia. Itaque ab acceptione hujus vocis nunc ferè

unanimâ constituendæ sunt tot diatheses quot numerantur morbi, quorum ingenium est proprium plurimas partes corporis, simul vel vicissim, invadere, causæ communis impulsu, cujus indolem semper retinent, licet varios evolvant effectus. Undè sequentes admittuntur diatheses, scilicet : inflammatoria (cùm phlegmasiæ multiplices et ignotâ occultâque dispositione ortæ, unâ seu vicissim, per æconomiam sæviunt), arthritica et rheumatica, tuberculosa, carcinomatosa, gangrenosa, herpetica, scorbutica, syphilitica, purulenta, hydropica, hemorrhagica, melanoïca, ulcerosa et granulosa.

Illustris quidem chirurgicus aneurismalem diathesim professus est.

Considerationes quædam de diatheseos significatione et conclusio.

Ab omnibus suprâ dictis de diathese, verbum illud incertissimum videri debet. Multiplici enim significatione undiquè versatur. Primùm pro habitu speciali corporis sumitur; dein, pro dispositione peculiari, cujus vi propriâ nascuntur et aluntur generales quidam morbi. Huic significat incitamenti alterationem, quæ ducit ad morbum; illi morbidæ elaborationis effectum, quem *conditionem pathologicam* appellat; alteri organorum dispositionem ad locales congestiones repetendas; deniquè plurimis peculiarem ænomiæ statum, a quo multiplicia symptomata pathologica, unâ vel vicissim, erumpentia, specie aut similia, aut disparia, sed iudole semper congruentia oriuntur.

Attamen, inter has controversias, si rem accuratè attenderis, facile intellexeris ferè omnes consentire auctores et diathesim considerare ut peculiarem ænomiæ statum, qui ad generales morbos disponit, quique indole et naturâ variare potest, et indelebili et speciali sigillo affectus ab ipso exortos incutit.

Anne verò ille status existere potest et, si constat, quibus causis exsurgere debet? hæc paucis resolvere tentabimus.

Morborum causæ nos undiquè obsident et foris et intus. Undè duplex causarum ordo. Externæ a foris irruunt et œconomiae sese applicant; internæ nascuntur intus et a conditionibus ipsis organisationis emanant. Hæ primis numero non inferiores, vi multò majore pollent ad morbos excitandos. Haud igitur mirum est si quandò, cujusdam causæ internæ impulsu, œconomiae generalis affectûs germen in organismo ipso exsurgere possit et si morbidus exoriatur status qui, certo tempore morbidum quemdam actum, ut D^{ris}. Pariset verbis utar (*Dict. des Sciences médicales*), suscitet. Id omnibus ad praxim medicam incumbentibus fuit usque compertum. Status verò morbidus ille pluribus causis evadere potest illasque attendere operæ pretium est. Cùm enim multiplices et diversæ sunt, ad tria tamen capita, quæ omnes amplectuntur, cogi facile queunt. Illa capita ipsa ad sequentes læsiones sunt referenda, scilicet: 1° ad perturbationem concentûs partium œconomiam constituentium; 2° ad vitiosam aberrationem functionum assimilationi nutritivæ præsidentium; 3° ad admisionem vel generationem in organismo heterogeneorum, seu virulentorum, seu morbidorum principiorum. Hæc igitur tria causarum capita secundum naturam suam suumque ingenium maxima discremina præbent. Diversas enim quodque ad alterationes spectat, scilicet physiologicas primum, physiologico-pathologicas secundum, et penitùs pathologicas tertium. Porrò triplici ab istâ origine omnes defluunt dispositiones a quibus derivantur et generales morbi et diatheses, hoc verbo sub significatione etymologiæ proximâ accepto; quod quidem sequentibus comprobare conabimur.

Etenim, si primum causarum caput expendimus, illud videmus consistere in excessu unius ex physiologicis his statibus qui temperamenta constituunt. Nunc sanguis, nunc lympa su-

perat; hîc biliaris, illic nervosus apparatus prævalet. Physiologicis ex his perturbationibus quatuor morbidi oriuntur status, quibus nomen diatheseos haud immeritò imponendum esse nobis videtur.

Si sanguis nimius, tum sanguinea fiet diathesis, quam phlogisticam Cullen, sthenicam Brown appellant. Hæc verò præstat motus crebriores vehementioresque arteriarum, sanguinem crassiorem et ditiozem, affectus acutissimos et rapidè grassantes, cum nimiâ virium vitalium exaltatione. Præcipuè in junioribus, plethoricis, vernali tempore apparet. Excitatam nimiâ viscositate sanguinis reputat Sydenham, sanguinis quâdam acrimoniâ Hewson, arteriarum vi tonicâ Cullen, Grimaud, et cum spasmo nervoso, addit Bosquillon. Ad hanc explicandam plethora sufficit. Eandem hemorrhagias activas sæpè comitari ait Cullen. Sæpè quoque has multiplices phlegmasias, quæ totam viscerum vel textuum seriem invasère, peperit.

Si contrà lymphæ redundat, mutabitur scena et diathesis erit pituitosa, vel mucosa, vel lymphatica. Apud pueros, mulieres et senes communis, nimiâ albidorum succorum copiâ, organicâ debilitate, chronicisque affectibus notabilem se præbet, ab atoniâ systematis lymphatici originem ducere videtur et ad morbos mucosos et lymphaticos, ut adnotat Dr Pons (thèse sur la diat. pituit.), atque ad hydropem aptius efficit corpus. Ad hanc reduci debent et serosa diathesis D^{ris} Darbefeuille et hydropica Cullenii.

Si verò nimis secretionibus laborat biliaris apparatus, tum prodit biliosa diathesis. Præsertim æstivo tempore, ætate que maturâ occurrit, cum functiones hepatis gastricorumque viscerum acriter excitatæ præpollent propriamque irritationem in cæteris œconomiae functionibus defundere videntur. Tum *biliosa plethora Stollii* veterumque *polycholia*: tum, bile morbo-sisque secretionibus tubo intestinali obruto, multiplices affectus

pathologici, typo speciali distincti, signum que hunc propter communem biliosi dicti, per æconomiam vagantur.

Si deniquè cerebro-spinalis apparatus exacuitur actio, accenditur nervosa diathesis, quam instituit Dr Darbeseuille, ad nimiam cerebri excitabilitatem exprimendam, et exquâ omnes deduxit nevroses.

Secundum causarum caput pertinet ad aberrationem vitiosam functionum quæ assimilationi nutritionique præsent. Tùm pervertitur, depravatur nutritio et assimilationis organa nostrorum in textu partium deponunt diversas naturâ organicas productiones, ut tubercula, cancerum, melanosim, granulosam materiam, etc. Productiones illæ varia per spatia secretæ, inter fibras lentè tacitèque manant et in textu partium, patenti nullo cum effectu aut, si fortè quidam, tam obscuro ut irruptionem illam numquàm prodere possit, paulatim occultèque sese insinuant. Hæc penetratio morbida materiei quandoque universa, sed ferè semper innocua, veram diathesim constituit. Ast ubi ad quemdam gradum pervenit irruptio, rebellant textuum fibræ, alienam secretionem repellunt; undè irritatio, febris, corporis depravatio, virium defectio, consumptio, etc.; tùm mera se præstat cachexia. Hanc progressionem ità sensère accuratissimi ætatis nostræ indagatores, Bayle, Cayol, Laënnec, Chomel, Andral, etc.; eandem quoque observatione propriâ rursus demonstrare forsitan potero. Domina D****, circiter triginta annos nata, quam unâ cum doctore Petit, nosocomii Parisiensis medico, visitabam, usque ad ultimum morbum prosperâ valetudine semper floruerat, cùm subitò de tumore dolenti in epigastrio queritur. Antiphlogistica aliaque remedia irrita manent; accenditur febris, rapidè ruit in pejus ægra, fatiscit, consumptione conficitur et vix post duos menses, primo affectûs ab ortu, extinguitur. Tùm rogata parentibus necropsia mihi generalem recludit materiei tuberculosa infiltrationem in omnibus visceribus et thoracis et abdominis, nullo quidem excepto, disper-

sam et usque in textu cellulari capitis subcutaneo passim grassentem. Cranium non fuit apertum. Hepar verò, præter multa in parenchymate sparsa, vastum tuberculum, ad amplitudinem duorum pugnorum evolutum, in putrilagine omninò resolutum et in epigastrio conspicuum, sinistro sub lobo præstabat. In hoc casu scilicet non dubitandum est quin symptomata, quæ mortem adduxerunt, e labore tuberculi suppurativo orta fuissent et diathesis tuberculosa, quæ omnibus in visceribus vestigia sua deposuerat, œconomiam invasisset multò antequàm apparuerint symptomata funesta et per longum tempus occulta siluisset.

Deniquè tertium causarum caput attingimus. Illud quidem ab admistione vel generatione in organismo heterogeneorum, seu virulentorum, seu morbidorum, principiorum constat. Hæc verò principia nil aliud sunt quàm virus vel vitia diversa quæ, in œconomia introducta vel ingenita, per illam exæstuant, multiplicesque effectus expandunt qui, licèt specie et formâ sæpè dissentiant, tamen naturâ et indole semper affines manent et, si quandò sanabiles, iisdem remediis eidemque therapeiæ respondent. Talia sunt virus syphiliticum et herpeticum, vitia scrophulosum scorbuticumque, principia rhumaticum atque arthriticum, dispositiones gangrenosa, ulcerosa et purulenta.

Quis nescit ex illis principiis unum quodque, vel unâ, vel vicissim, per œconomiam evolvere posse plurima symptomata, diversa aut similia, quæ eidem medendi rationi ad causam communem morbidam accommodatæ cedunt? Quis nescit dolores osteocopos, exostoses, maculas pustulasque venereas mercurio discuti; vel ulcerationes, gangrenam et cariem scorbuticas vegetabili victu et herbis crucifereis mirum in modum debellari?

Vidimus igitur hos específicos morbos constituere diatheses, ut productiones organicæ, quas suprâ indicavimus, vel perturbationes adventitiæ physiologicarum functionum; illosque quidem symptomatorum catervas edere, quæ uni semper et eidem causæ vel therapeiæ pertinent, et quæ, quamvis sæpè formâ sint varia,

usque tamen communi similique naturæ et essentiæ hærent. Itaque hæc tria capita causarum ternos diathesium ordines compositura haud immeritò dixeris, quorum ingenium commune est affectus generales producere in œconomiâ qui, dùm pariter omnes partes corporis petunt variasque formas induunt, propriæ tamen naturæ peculiare signum præ se usque retinent. Primum ordinem agnovère veteres medici, alios verò duos reperière recentes. Praxis medica tres illos, omni momento, nostris sub oculis evolvit et præsentés certosque undiquè demonstrat.

Undè facilè est concludere ut sint conciliandæ antiquorum recentiorumque *de diathesibus* opiniones, eorumque doctrina de illis in omni puncto comprobanda.

CONCLUSIO.

Ergò antiquorum et recentiorum doctrina de diathesibus est comprobanda.

SECUNDA QUÆSTIO.

AN IN CURANDIS MORBIS DOCTRINA DE DIATHESIBUS OBSERVANDA?

Baillow dixit : *Antequàm de remediis statuatur, primùm constare oportet quæ morbi causa.* Postque illum Haller : *Ille solus morbum curavit qui ejus causas cognovit; noscere enim causam morbi, est arcanum.* Si causarum notio tanti est momenti in morbis curandis; quantæ utilitatis quantique pretii ad therapëiam diathesium scientia non haberi debet? Alià enim omni causâ in morbis multò magis pollet diathesis. Nam haud tantùm ad producendos affectus peculiare ipsiusque ex elementis quasi compositos potentissimè valet, sed etiam affectibus alienis et per œconomiam veluti transeuntibus, organismo dum regnat, ingenium suum incutit. Si non agnovisset diathesim inflammatoriam Sydenham, ane sanguinis emissiones in febre pestilentiali Londini, annis 1665 et 1666, præscribere ausus esset? Si Stoll biliosam diathesim ignorasset, ane unquàm animo succurrisset evacuantibus phlegmasias hemorrhagiasque debellare, therapëiamque inire, quam postea multiplices successus comprobârunt. Quis ne iteratis phlebotomiis lacesset ægrum diathese lymphaticâ languentem? Nonne deniquè diathesis nervosa aliis remediis encephalum sedantia sociandi indicationem ipsa suppeditabit?

Diathesibus quidem in ipsis quæ ab aberratione motûs nutritivi pendent, quarumque intima causa vel mechanica, ut ita

dicam, pariter ac assimilationis, nos adhuc effugit, nonne est magni momenti praesentiam illarum agnoscere ad indicationes therapeuticae sumendas? Cum enim, in his casibus, artis sub potestate etiamnum non est normalem nutritionis restituere modum, saltem morbidas illius errationes refranare depravationemque morari potest, ut exempla plurima tribuerunt doctissimi indagatores in prima parte jam citati. Tum vero refert intra praecipua exactissimae prudentiae stare cavereque praesertim a multis vagationibus incertis quae, adversus morbum semper irritae, defessum aegrum conflictantur et in pejus praecipitant.

Denique si ad diatheses, quae vitia ab internis oriuntur, attendimus, nonne commodi est maximi, cum haec vitia specificis remediis propugnari queunt, illarum ingenium discernere? Tunc enim praestant ipsae rationem, et discutiendi, extincta causa, effectus saepe funestos longisque tractibus incumbentes, et expediendi leves naturaque benignos affectus a gravibus complicationibus, quae indolem depravant incessumque retardant. Itaque jure affirmari potest diathesium notionem fontem esse ditissimam, a qua morborum indicationes et contra-indicationes defluunt, et illarum in observatione therapeutica maxime versari.

CONCLUSIO.

Ergo in curandis morbis de diathesibus doctrina est observanda.